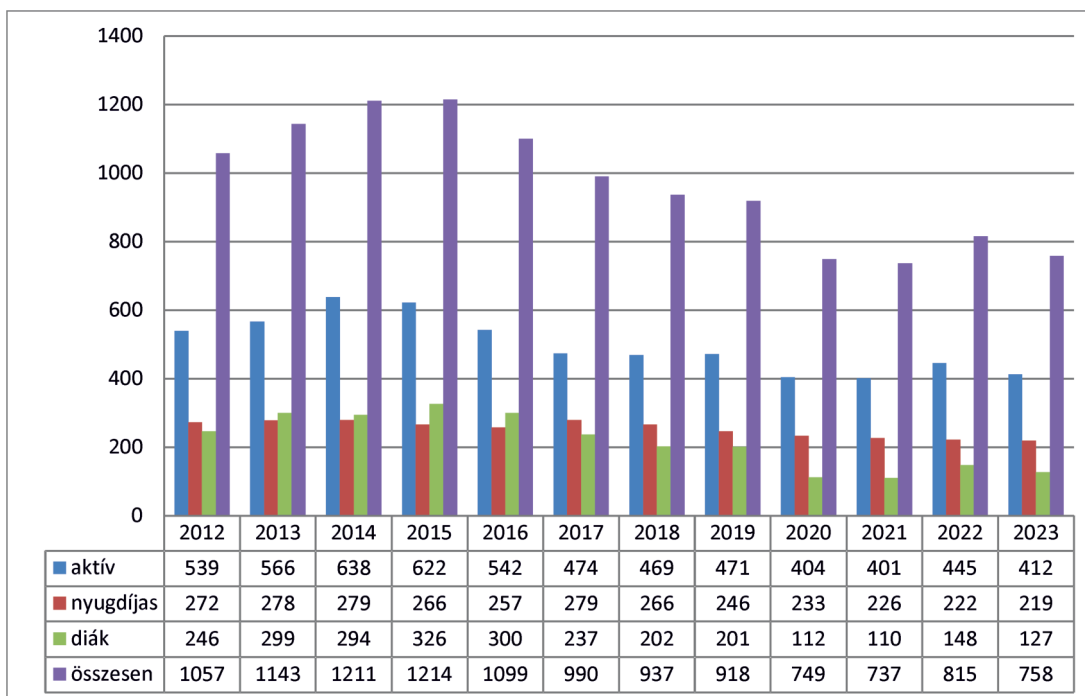

A Magyarhoni Földtani Társulat 2023. évi tevékenysége Főtitkári jelentés

A Magyarhoni Földtani Társulat 2023-ban ünnepelte alapításának 175. évfordulóját. Az Elnökség, a szakosztályaink és területi szervezeteink éves programjait e köré az évforduló köré szervezték. A programok nagy része már döntően személyes jelenléttel zajlott, a kizárólag online események száma lecsökkent, viszont egyre nagyobb teret nyert a hibrid forma, ahol a személyes jelenlét barátságos hangulata és az online világ távolságfüggetlensége keveredik egymással.

A társulat tagsága és együttműködő partnerei

A társulat taglétszámát és tagságának megoszlását az elmúlt években az 1. ábra mutatja. A 2023. év végén 798 tagunk volt, közülük 10-en voltak GYES-en vagy GYED-en. A táblázatban feltüntetettekén kívül a társulatot erősítette még 24 tiszteleti és 6 örökös tag. 2023-ban 90 tagot töröltünk, közülük 10 elhunyt, 8 főt saját kérésére, 72-t a fizetés elmaradása miatt töröltünk.

1. ábra. A Magyarhoni Földtani Társulat taglétszámának alakulása 2012–2023 között

2023-ban elhunyt tagtársaink:

Tóth László	2021. 05. 03. (csak 2023-ban tudtuk meg)
Tóth Álmos	2023. 02. 05.
Jámbor Áron	2023. 03. 20.
Kalmár János	2023. 03. 21.
Radócz Gyula	2023. 03. 27.
Selmeczi Ildikó	2023. 04. 16.

Lantos Miklós	2023. 05. 31.
Parák Tibor	2023. 07. 30.
Scheuer Gyula	2023. 09. 22.
Póka Teréz	2023. 10. 05.
Kétszery Károly	2023. 12. 14.

2023-ban társulatunknak 14 jogi tagja volt:

ANZO Perlit Kft.
 Biocentrum Kft.
 Colas Északkő Bányászati Kft.
 Elgoscar-2000 Kft.
 Geo-Log Kft.
 Geoproduct Gyógyító Ásványok Kft.
 Geoteam Kft.
 Josab Hungary Kft.
 Mecsekérc Zrt.
 Mineralholding Kft.
 O&GD Central Kft.
 OMYA Hungária Mészkefeldolgozó Kft.
 Perlit-92 Bányászati és Feldolgozó Kft.
 Terrapeuta Kft.

Társulatunknak 2023-ban – az előző évekhez hasonlóan – 34 együttműködő partnere volt:

Alkalmazott Földtudományi Klaszter
 Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
 Bányászati Együttműködési Fórum
 Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Kar
 Croatian Geological Society
 Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar
 ELGOSCAR-2000 Környezettechnológiai és Vízgazdálkodási Kft.
 Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Földrajz–Földtudományi Intézet
 Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
 Észak-Dunántúli Nemzetközi Bányászati Klaszter
 European Association of Geochemistry
 Geological Society of Romania
 Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége
 Kuny Domokos Múzeum
 Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság
 Magyar Földrajzi Társaság
 Magyar Geofizikusok Egyesülete
 Magyar Hidrológiai Társaság
 Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
 Magyar Mérnöki Kamara, Geotechnikai Tagozat
 Magyar Meteorológiai Társaság
 Magyar Minerofil Társaság
 Magyar Természettudományi Múzeum
 Mátra Csillaga Kft.
 Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar
 MTA X. Földtudományok Osztálya
 Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
 Országos Széchényi Könyvtár (EPA)
 Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar
 Serbian Geological Society
 SPE HUN szekció
 Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
 Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar
 Szilikátipari Tudományos Egyesület

Az elnökség szakmai és adminisztratív munkája

2023-ban az éves rendes közgyűlésünket április 26-án tartottuk. Az elnökségi (2023. február 24., április 18., szeptember 4., december 11.) és választmányi (2023. április 18., december 11.) üléseinket online formában tartottuk meg. 2023. május 26-án főtitkárunk, Babinszki Edit banki csalók áldozata lett, akik a társulat bankszámlájáról közel 20 millió forintot tulajdonítottak el. Főtitkárunk aznap jelentette az esetet az elnökségnek. Az ügy miatt 2023. június 9-én rendkívüli elnökségi, június 14-én rendkívüli választmányi ülés, majd június 28-án rendkívüli közgyűlés volt. A részletek a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvében olvashatók, amely a *Földtani Közöny* 153/2. füzetében teljes egészében elérhető (<https://ojs3.mtak.hu/index.php/foldtanikozony/article/view/12238>).

A Szabolcs–Szatmár–Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóságának Gazdaságvédelmi Osztálya a feltételezett csalókat pár hónapon belül azonosította. Demcsák Miklós r. alezredes tájékoztatása alapján a feltételezett bűnözői csoport több tagja előzetes letartóztatásban van, a vagyonekobzás és a további sértettek felkutatása zajlik. Előre láthatóan 2024. május–júniusában adja át a rendőrség az ügyet az Ügyészségnek.

A banki csalás világított rá arra, hogy a társulat titkárságán lévő számítástechnikai eszközök és a használt szoftverek elavultak, biztonsági kockázatuk magas, a rendszer nincs karbantartva vagy frissítve. Az Elnökség az IT Részleg Kft.-t bízta meg a rendszerfejlesztéssel, amelynek eredményeképp a titkárság számítógépparkja megújult, megtörtént egy fájlserver kialakítása, biztonsági mentés készül minden fájlról, és mostantól folyamatos rendszerfelügyelettel, illetve rendszeres frissítésekkel rendelkeznek a számítógépek.

A társulat aktív szerepet vállal a Geológusok Európai Szövetségének (European Federation of Geologists, röviden EFG, <http://eurogeologists.eu>) munkájában is. Az EFG Councilban a társulatot 2023 novemberéig Hartai Éva és Szanyi János képviselték. Novembertől Hartai Évától a feladatot Márai Ferenc vette át.

Az EFG szakmai vezetőségében egy tematikus szakértői panelnek van magyar vezetője: Szanyi János a „Panel of Experts on Geothermal Energy” szakértői csoportot koordinálja. Ezenkívül két tematikus panelnek vannak magyar tagjai: a „Panel of Experts on Education” csoportnak Hartai Éva, a „Panel of Experts on Minerals” csoportnak Hartai Éva és Földessy János.

Pályázatok

A társulat titkársága 2023-ban több hazai pályázatot és támogatási kérelmet állított össze, illetve nyújtott be társulatunk zavartalan működése, rendezvényeink színvonalas megtartása és a *Földtani Közöny* megjelenítése érdekében. A sikeres pályázatok a következők voltak:

A Magyar Tudományos Akadémia a *Földtani Közöny* megjelenítését 1 100 000 forinttal, működésünket 901 000 forinttal támogatta.

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) – a Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FÖCIK) által megrendezett 3. Kárpát-medencei földrajz- és földtudományi verseny támogatásán kívül – két programunkat támogatta: a 175 éves jubileumi ünneppsorozatot 500 000 forinttal és a Földtudományos Forratagot 600 000 forinttal.

2023-ban az EFG kapcsolt partnereként (linked third party) három pályázat megvalósításában vettünk részt, melyek időtartamát a 2. *ábra* mutatja. A projektek munkáinak sikeres elvégzésében Bodor Emese Réka, Márai Ferenc, Piros Olga és Szanyi János tagtársunk működött közre.

ROBOMINERS (Resilient Bio-inspired Modular Robotic Miner): a projekt célja egy moduláris és újrakonfigurálható „robotbányász” kifejlesztése a kis és nehezen hozzáférhető telepekhez, amely lehetővé teszi, hogy az EU-tagországok hozzáférhessenek az egyébként hozzáférhetetlen vagy gazdaságtalanul kitermelhető ásványi nyersanyagokhoz.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő harmadik partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevelek, körlevelek formájában és weboldalon; 2. adatgyűjtés és adatszolgáltatás országos szinten.

A projekt a társulatnak 7000 euró bevételt eredményezett a projekt teljes időszaka alatt (2019–2023).

A projekt befejezése: 2023. november 30.

	...	2023												...
	...	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	...
ROBOMINERS														
CRM GEOTHERMAL														
CEEGS														

2. *ábra*. A társulat együttműködésével zajló EFG-pályázatok időtartama

CRM GEOTHERMAL (Raw materials from geothermal fluids: occurrence, enrichment, extraction): a projekt az ásványi nyersanyagok kitermelésének és a geotermikus hőnek – a földből származó, a nap 24 órájában rendelkezésre álló, megújuló energiaforrásnak – kombinált kitermelését kutatja. A geotermikus tárolókból történő hő és ásványi anyagok kombinált kinyerése számos előnnyel jár: a beruházások megtérülését maximalizálja, a környezeti hatásokat minimalizálja, segít további földterületek felhasználásának elkerülésében, nem hagy bányászati nyomot, és közel nulla szén-dioxid-kibocsátással jár.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevél, körlevelek formájában és weboldalon; 2. fókuszcsoportos és kérdőíves felmérések, programok szervezése; 3. kisfilm fordítása és közzététele; 4. kapcsolatfelvétel középiskolákkal.

A projekt a társulatnak 9000 euró bevételt fog eredményezni a projekt teljes időszaka alatt (2022–2026).

A projekt befejezése: 2026. május 31.

CEEGS (CO₂ based electrothermal energy and geological storage system): a CEEGS egy 3 éves Horizon Europe által finanszírozott projekt, amely ágazatokon átívelő technológiát fejleszt az energetikai átmenethez, kombinálva a transzkritikus CO₂-cikluson alapuló megújuló energiátároló rendszert, a geológiai képződményekben történő CO₂ tárolást és a geotermikus hőtermelést.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő harmadik partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevelek, körlevelek formájában és web oldalon; 2. adatgyűjtés és adatszolgáltatás országos szinten.

A projekt a társulatnak 4375 euró bevételt fog eredményezni a projekt teljes időszaka alatt (2023–2025).

A projekt befejezése: 2025.

A társulat gazdálkodása

A társulat gazdálkodásának részletes adatait a Gazdasági Bizottság beszámolója, illetve az egyszerűsített éves beszámoló és közhasznúsági melléklet mutatja be. Néhány általános megjegyzést azonban érdemes kiemelni:

– Az éves bevétel (17 998 eFt) megoszlása: tagdíjbefizetések (természetes személy és jogi) 37,6%; működési egyéb bevételek 0,6%; rendezvények árbevételei 32,7%; közhasznú célra kapott támogatás 17,8%; pénzügyi műveletek bevételei 2,1% és projektek 9,2%.

– Az év során történt banki csalás 19 794 000 Ft-os kárát könyvelésileg kivezetni nem lehet, amíg jogerős büntetőjogi döntés nem születik a csalás feltételezett elkövetőiről, valamint a lefoglalt ingó és ingatlan vagyon terhére a kártérítés mértékéről. Ez 2024–25. folyamán várható.

A társulat 2023-ban megjelent kiadványai

Földtani Közlöny 153/1–4. száma

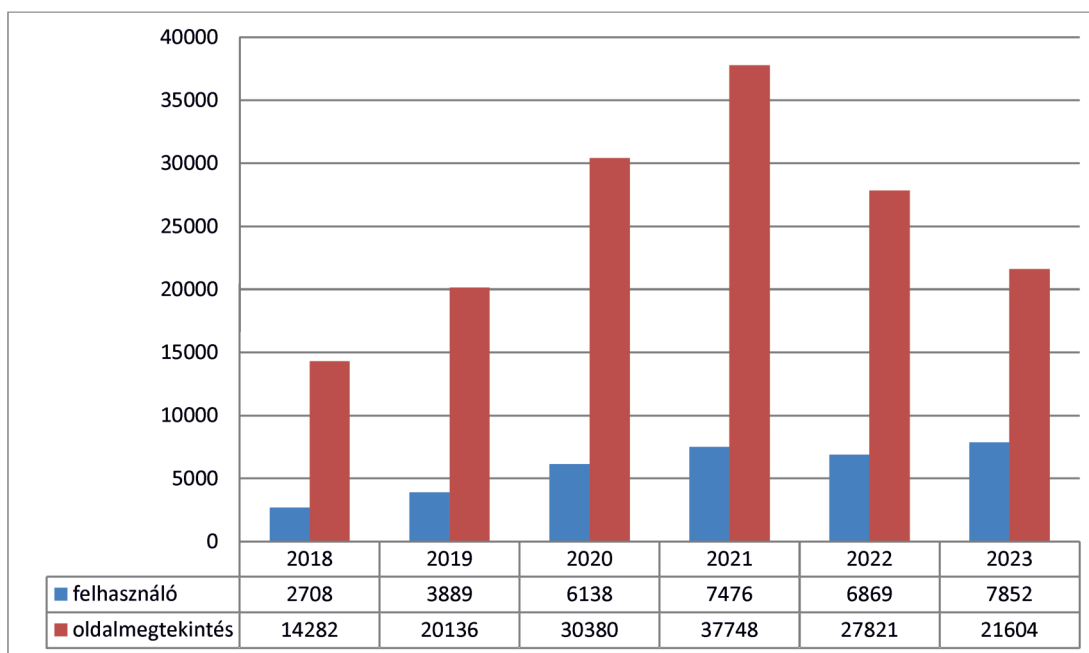
Négy hírlevél

Bosnakoff M., Szives O., Főzy I. (szerk.) 2023: Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető. 26. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Pécsvárad, 2023. május 18–20., Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, 58 o. ISBN 978-963-8221-86-5

Az éves tagdíj befizetése esetén a *Közlöny* 2015-től ingyenes online elérhetőségét követően a nyomtatott példányok előfizetőinek száma drasztikusan visszaesett, és a kinyomtatott példányok száma is jelentősen csökkent. A *Közlöny* költségeinek finanszírozását az előfizetők számának jelentős csökkenése miatt pályázati forrásokkal (NKA, MTA) kell kiegészíteni. Ugyanakkor a *Földtani Közlöny* online elérhetősége és elhelyezése az Elektronikus Periodika Adattárban (EPA) jelentősen megnövelte a kiadvány olvasottságát (3. ábra).

Az oldalmegtekintések számában megfigyelhető visszaesést a 2022-es évhez viszonyítva valószínűleg az okozta, hogy a *Közlöny* 2023. évi negyedik füzetét csak a 2024. év elején sikerült elkészíteni és feltölteni, ezért azoknak a cikkeknek a megtekintése és letöltése a következő év statisztikájában fog megjelenni. Ha a 4. füzet megjelenésekor a statisztikában jelentkező oldalmegtekintési csúcsot ide számolnánk, akkor az előző évhez hasonló eredményt kapnánk ebben a mutatóban is.

2023-ban a *Közlöny*nek összesen már csak 35 előfizetője volt, ebből 9 fő aktív (20 000 Ft/év előfizetési díjjal), 1 fő diák, 11 fő nyugdíjas (15 000 Ft/év előfizetési díjjal) és 14 intézményi előfizető (40 000 Ft/év előfizetési díjjal). Ezek az adatok a 2022-es évben rendre: 20, 3, 14 fő és 13 intézményi előfizető volt. A folyóiratot ingyenesen megkapják a tiszteleti és az örökös tagok, a szerkesztőbizottság tagjai (összesen 24 magánszemély), valamint a könyvtárak és a társulat jogi tagjai, akik igénylik (összesen 10 intézmény).

3. ábra. A Földtani Közlöny digitális változatának elérési adatai a Közlöny oldalán

Programjaink és programsorozataink

A társulat 2018-ban kezdte el szervezni szakmai továbbképzéseit. Nyolc kurrens szakmai témából álló kurzuscsoportot állítottunk össze. Ezeknek a továbbképzéseknek a célja, hogy a földtudományok gyakorlati alkalmazásához naprakész információkat adjon át, és bemutassa ezek legfontosabb, a gyakorlati feladatok megoldásához legjobban illeszthető alkalmazásait. A társulat a kurzusok lebonyolítását cégekhez kihelyeztetten, illetve egyéb helyszínen is vállalja. 2023-ban sajnos egyetlen cég sem jelentkezett egyetlen kurzuscsoportunkra sem.

A társulat rendezvényei

A társulat 2023-ban öt rendezvényt bonyolított le központi (elnökségi) szervezésben. 2023. április 26-án tartottuk a 173. Rendes Közgyűlést és június 28-án a Rendkívüli Közgyűlésünket Budapesten.

2023. szeptember 8-án egy salgótarjáni előadóüléssel és Videfalván, az alapítás színhelyén koszorúzással emlékeztünk meg társulatunk megalapításának 175. évfordulójáról. Az ünnepség Salgóban, a néhai Bányakaszinó gyönyörűen felújított, ma Geocsodák házának elnevezett épületében kezdődött, ahol Prakfalvi Péter, a geopark geológusa tartott előadást *Kubinyi Ferenc és a Novohrad–Nógrád UNESCO Globális Geopark kapcsolata – Földtudományi értékek akkor és most* címmel. A megemlékezés második eseményeként a résztvevők felkapaszkodtak a közeli Salgó csúcsára, ahol ugyancsak Prakfalvi Péter ismertette a térség földtanát és felszínalakzatát, a hegymot koronázó vár történetét, valamint a várból látható Medves-vidék természeti értékeit. Ezután Videfalvára indultunk, ahol a Kubinyi család kúriája állt. A ma egyházi kézben lévő épület viszonylag jó állapotban van, falán a társulatunk megalapítására emlékező táblával. Az emléktáblánál főtítkárnk, Babinszki Edit elevenítette fel a megalakulás történetét. Ezt követően felkerült a nemzeti színű szalaggal díszített koszorú a Kubinyi-kúria falára. A megemlékezés után a résztvevők meglátogatták a szépen felújított füleki várat is, amelynek területén felvidéki kollégánk, Gaál Lajos ismertette a Vár-hegy kialakulását.

Társulatunk az évek óta népszerű, őszi ismeretterjesztő programját, a Földtudományos Forгатagot 2023-ban is hibrid formában rendezte meg november 10–12. között. Az első napon, pénteken kizárólag online programot tartottunk elsősorban a középiskolákra koncentrálva, a beszélgetések időtartamát a tanórák menetéhez igazítva. A következő két napon a Magyar Természettudományi Múzeumban mutatkozhattak be a nagyközönségnek a földtudományok prominens képviselői: az egyetemek, kutatóintézetek, hálózatok, társadalmi szervezetek és cégek. Itt mutattuk be a 2024-re megszavazott Év ásványát, ősmaradványát, ásványkincsét is, melyek rendre: a korund, a gyapjas mamut és a rézérc.

A szombat délelőtti megnyitón a forгатag látogatóit, résztvevőit és a sajtó képviselőit a Semsey Teremben online közvetítés során Greinstetter Balázs, gazdaságfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár, a rendezvény fővédnöke, majd Babinszki Edit, társulatunk főtítkára köszöntötte. 29 kiállító intézmény 178 munkatársa/önkéntese tájé-

koztatta személyesen a két napon megjelenő közel 4000 látogatót. A forgatagról készített felvételek, az előadások, kerekasztal-beszélgetések és rövidfilmek – amelyekhez megkaptuk az előadók, beszélgetők hozzájáruló nyilatkozatát a nyilvánosságra hozatalról – a társulat YouTube-csatornáján megtekinthetők:

<https://www.youtube.com/@magyarhonifoldtanitarsulat463>.

2023. november 22-én került sor a Magyarhoni Földtani Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából tartott ünnepi előadóülésre az SZTFH Földtani Szolgálatának Stefánia úti székházában. Az MTA Tudomány ünnepe rendezvénysorozat részeként megvalósuló ülést David Govoni, az EFG elnöke nyitotta meg. M. Tóth Tivadar elnök úr köszöntötte azon tagtársainkat a megjelentek közül, akik több mint 50 éve folyamatos tagságukkal támogatják a Magyarhoni Földtani Társulat működését. Brezsnaynszky Károly, az MFT egykori elnöke foglalta össze előadásában a társulat elmúlt 25 évének történetét, melynek részletes változatát a *Földtani Közönyben* is elolvashatják az érdeklődők: <https://ojs.mtak.hu/index.php/foldtanikozlony/article/view/13060>. A szakosztályok és területi szervezetek, valamint az Ifjúsági Bizottság 15 előadásban mutatták be érdekes tudományos és ismeretterjesztő eredményeiket. Az előadóülésen 128 fő vett részt.

A Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FÖCIK) 2023-ban ismét nagy sikerrel rendezte meg az immár 3. Kárpát-medencei földrajz- és földtudományi versenyt középiskolás diákok számára, társulatunk közreműködésével.

Ezenfelül 4 területi szervezet és 9 szakosztály, valamint az Ifjúsági Bizottság további terepbejárásokat és előadóületeket is szervezett. Ezen eseményeket és a rajtuk résztvevők számát a *I. táblázat* foglalja össze.

I. táblázat. A társulat területi szervezeteinek és szakosztályainak 2023. évi rendezvényei (na. - nincs adat)

Területi Szervezet / Szakosztály	Nagyrendezvény, tanulmányút			Előadóülés, ülés, találkozó			Összesen		
	alkalom	előadások száma	részvevők száma	alkalom	előadások száma	részvevők száma	alkalom	előadások száma	részvevők száma
Alföldi Területi Szervezet	1	9	60	–	–	–	1	9	60
Dél-Dunántúli Területi Szervezet	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Észak-Magyarországi Területi Szervezet	1	9	54	2	14	30	3	23	84
Közép- és Észak-Dunántúli Területi Szervezet	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
Budapesti Területi Szervezet és Általános Földtani Szakosztály	1	0	27	–	–	–	1	0	27
Agyagásványtani Szakosztály	–	–	–	1	3	6	1	3	6
Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztály	3	56	158	1	8	40	4	64	198
Geomatematikai és Számítástechnikai Szakosztály	1	11	40	2	3	80	3	14	120
Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály	–	–	–	2	3	40	2	3	40
Nyersanyagföldtani Szakosztály	1*	1	?	4	11	300	5	12	300+
Oktatási és Közművelődési Szakosztály	2	24	45	–	–	–	2	24	45
Óslénytani és Rétegtani Szakosztály	1	38	59	–	–	–	1	38	59
ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály	1	15	928	10	15	172 (+508)	11	30	1100 (+508)
Tudománytörténeti Szakosztály	–	–	–	8	13	71	8	13	71
Ifjúsági Bizottság	1	55	77	5	8	89	6	63	166

*Részvétel a Földtudományos Forgatagon egy előadással

A fenti táblázatban szereplő néhány rendezvényt (a teljesség igénye nélkül) az alábbiakban kiemelünk a területi szervezetek és a tematikus szakosztályok elnökeinek, titkárainak jelentései alapján.

Alföldi Területi Szervezet

Az Alföldi Területi Szervezet 2023-ban is megtartotta a már hagyományosnak számító, éves NosztalGeo rendezvényét, amelyet 2023. december 1-én az algyői Faluházban rendeztek meg. A szakmai nap programját a szervezőbizottság a Földtani Társulat 175. éves fennállása és a generációk közti tudásátadás köré építette fel, mottója: „Mentorok és tanítványok”. Ennek jegyében a délelőtti program során „mentorok” és „tanítványaik” váltották egymást előadásaikkal, melyek két fő témakört fedtek le: 1) rezervoárgeológia és modellezés, 2) fluidummigráció. A délutáni előadások a 175 éves jubileum jegyében már inkább a nosztalgizálás és visszatekintés jegyében zajlottak megfűszerezve az oktatás jelenkori kihívásaival. A 2023. évi Révész-díjast is ünnepelték a rendezvényen Geiger János (geológus, MOL Nyrt. és SZTE, nyugdíjas) személyében.

Dél-Dunántúli Területi Szervezet

2023-ban sajnos nem történt esemény a területi szervezet szervezésében vagy közreműködésével. Ugyanakkor 2023. december 7-én Pécsen megnyílt egy emlékkiállítás, amelynek összeállításában Kraft János, a területi szervezet tagja aktív közreműködő volt Rónaki László, egykori MÉV-es geológus, barlangkutató tevékenységének bemutatásában és méltatásában. A kiállítás megnyitóján a területi szervezet tagjai közül többen részt vettek.

A Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) a 2023. december 6-án tartott ünnepi közgyűlésén Hámos Gábort, a területi szervezet vezetőjét tudományszervezési díjjal tüntette ki, az MTA PAB X. sz. Föld- és Környezettudományok Szakbizottsága Földtani és Bányászati Munkabizottság vezetőjeként végzett munkájáért, amelynek 2011 óta az elnöke.

Észak-Magyarországi Területi Szervezet

2023. augusztus 16-án a területi szervezet köszöntötte jubileumi évfordulós tagtársait: Komlóssy György (85), Madai László (85), Szikszai Gyula (85), Deák János (75), Less György (70) és Szakáll Sándor (70). A felköszöntött tagtársak rövid előadásban ismertették szakmai életútjukat.

2023. szeptember 13-án ünnepi előadóülést szerveztek Less György és Szakáll Sándor 70. születésnapja alkalmából a Herman Ottó Múzeumban. Az 54 résztvevő 9 előadásból ismerhette meg az ünnepeket pályáját és munkásságát.

2023. december 6-án egy hallgatói workshopot rendeztek, ahol a Műszaki Földtudományi Alapszak elsőéves hallgatóinak 8 előadását hallgathatták meg a résztvevők angol nyelven.

Budapesti Területi Szervezet és Általános Földtani Szakosztály

Az egy elnökség alatt működő szakosztálynak és területi szervezetnek egy nagyrendezvénye volt 2023-ban, a már hagyománnyá nemesedett Kóka Terepi Napok. Az őszi terepi konzultációs rendezvényt – az elmúlt évekhez hasonlóan – az MTA X. osztály Szedimentológiai Albizottságával közösen rendezték meg 2023. október 13–14. között. A terepbejárás során többnyire alig ismert, de látványos feltárásokat tekintettek meg a résztvevők a Keszthelyi-hegységben és környékén. A feltároló rétegsorok földtani, szerkezetföldtani vizsgálata nagymértékben segítette a Dunántúli-középhegység késő triász medencefejlődés korai szakaszának behatóbb megismerését. Megtekintették a hegység déli peremén feltároló Rezi Dolomit több feltárását is, mely késő triász riftesedéshez kapcsolódó, intraplatform medencében képződött, és egy extenziós félárokban rakódott le. Ennek laterálisan szegmentált peremvetője jól követhető a vetőnek támaszkodó, üledékes breccsalebenyek alapján. A közös megfigyelések és a terepi, közetközeli konzultációk elősegítették a Keszthelyi-hegységben feltároló rétegsorok és azok képződési környezetének jobb megértését.

Agyagásványtani Szakosztály

A szakosztályra 2023-ban is a helykeresés volt a jellemző. Társulati szinten nyilvánvaló, hogy a rendszeresebb, kisebb volumenű előadóületek helyett a legalább egy-, de inkább többnapos, éves rendezvények kerülnek előtérbe, ilyenek a Téli Ásványtudományi Iskola vagy a Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés. A szakosztály egyelőre nem tette le a voksát egy hasonló éves rendezvény mellett, és egy előadóülést szervezett viszonylag alacsony résztvevőszámmal. Ugyanakkor a nemzetközi webináriumokról való híradásokkal igyekszik élnékíteni a tagság jelenlétét a nemzetközi vérkeringésben.

A társulat 175. éves évfordulójára rendezett ünnepségen a szakosztályt Németh Tibor képviselte *Agyagásvány átalakulások talajban* című előadásával.

Az Agyagásványtani Szakosztály tématerülete egyre bővül. Mivel a geológia–ásványtan–talajtan–kolloidika–kémia–anyagtudományi területek határán fekszik, ezért segíthetné e területek szorosabb együttműködését. Ugyanakkor a társulat

által gondozott, jobban átlátott földtudományi szakterületen az agyagtudományi szakemberek száma csökken, kevés kutató vesz részt a specializált felsőoktatásban. Ennek oka egyértelműen a bolognai rendszer bevezetésében keresendő: a földtudomány alapszak, mivel különböző területeket alapoz, többféle, de kisebb mélységű tudást közvetít, és a korábbi, ötéves képzésben haladó, minimum harmadéves tárgynak számító agyagásványtani ismeretek feltolódta a kapcsolódó mesterszakokra, esetlegesen a doktori képzésekre, és sokszor csak egyéb tantárgyak részeként kerülnek terítékre. Fontos feladat lenne a jövőben e csökkenő tendencia megállítására.

A 2021-es, 55 fős taglétszámhoz képest 2024 elején az Agyagásványtani Szakosztály 90 taggal rendelkezik. A 2021-es tagok közül hat főt vesztek el, részben elhalálozás okán. A jelentős gyarapodás egy része a tagok adategyeztetéséhez köthető, de kiemelendő, hogy sok fiatal is csatlakozott a szakosztályhoz.

2021-ben felmerült a lehetőség, hogy a szakosztály beolvadjon az akkor egyesült Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztályba, de a tartalmi távolság miatt ezt továbbra sem tartja a szakosztály vezetése helyénvalónak, annál is inkább, mivel a területnek európai (ECGA) és világszervezete (AIPEA) is van, és külön figyelmet érdemel a régiós Mid-European Clay Conference (MECC) szervezésében való részvétel is.

Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztály

A szakosztály hagyományos rendezvényei közül 2023-ban újra mindhárom esemény, a 18. Téli Ásványtudományi Iskola, a 13. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés és a 10. Felsőoktatási Műhely is jelenléti rendezvényként valósult meg.

A 18. Téli Ásványtudományi Iskola 2023. február 10–11. között zajlott Veszprémben, a Pannon Egyetem által biztosított helyszínén. Kiemelt téma nem volt meghatározva, elsősorban a hazai ásványtanos műhelyek új eredményeit bemutató előadásokat várták a szervezők. A konferencia – szokás szerint – Pósfai Mihály (Pannon Egyetem), az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának Nanoásványtani Albizottsága és az MFT Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai, valamint az Agyagásványtani Szakosztályainak szervezésében valósult meg. Fluidzárvány-kutatásról, karbonátásványok képződéséről, biomineralizációról és különböző kőzet- és ércképződési folyamatokról is hallhattak a résztvevők, de többek között exobolygókról, nanotechnológiai kutatásokról és elektronspektroszkópiáról is tartottak előadásokat. A résztvevők száma 78 fő volt, és összesen 21 előadás hangzott el a két nap alatt. Az iskola részletes programja és a rövid absztraktok megtalálhatóak a rendezvény honlapján (<http://mposfai.hu/TAI/tai.htm>).

A 13. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlésre 2023. szeptember 21–23. között került sor Szekszárdon, a Szegedi Tudományegyetem szervezésében (M. Tóth Tivadar, Pál-Molnár Elemér, Raucsik Béla, Schubert Félix és Varga Andrea). A részletes program és a *Lösz²* (2023, szerk. Varga A.) címen kiadott absztraktkötet letölthető a rendezvény honlapjáról (<https://www.poresemek.hu/kgvgy13/>). A két előadónapból és egy terepi kirándulásból álló konferenciára 65 fő regisztrált, a konferencia alatt 23 előadásra és 17 poszterbemutatóra került sor. A legjobb fiatal előadókat (mind előadás, mind poszter kategóriában) idén is díjban részesítette a szakmai zsűri. A résztvevők két szakmai kirándulás közül választhattak. Az „Ófalu – új/ötletek” című terepbejáráson az Ófalu határában húzódó Goldgrund-völgy, az országban egyedülálló, felszínen tanulmányozható, képlékeny nyírási zóna változatos kőzettípusait és szerkezeti elemeit mutatta be Koroknai Balázs, M. Tóth Tivadar és Jáger Viktor. Az „Egy riftesedés ujjlenyomatai” címet viselő terepbejáráson Raucsik Béla, Harangi Szabolcs és Schubert Félix vezetésével a Kelet-Mecsek jura és kréta korú, üledékes és magmás kőzeteiben megőrződött, egykori riftesedéshez kötődő eseményekkel és az ahhoz kapcsolódó szénhidrogén-migráció nyomaival ismerkedtek meg a résztvevők.

A 10. Felsőoktatási Műhelyre (teljes nevén 10. Ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek találkozója) 2023. november 16–17. között került sor, házigazdája a Pécsi Tudományegyetem (PTE), Természettudományi Kar, Földrajz–Földtudományi Intézet Földtani és Meteorológiai Tanszéke volt. A rendezvényen Kis Annamária beszámolója szerint összesen hat műhely képviselői vettek részt (BME, DE, Mecsekérc Zrt., ME, PE, PTE). A rendezvény az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Felsőoktatási Albizottsága és az MFT Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai, az Agyagásványtani, a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani, illetve Oktatás és Közművelődési Szakosztályainak közös szervezésében valósult meg. A találkozó első napján bemutatásra kerültek a házigazda Földtani és Meteorológiai Tanszék kutatási tevékenységei és legfrissebb eredményei, valamint a résztvevők betekintheztek a laboratóriumokba is. A második nap a tantervi reformok, az oktatásmódszertani fejlődés lépései, valamint a középiskolai diákok természettudományos ismeretei, ennek lehetséges javítási és bővítési lehetőségeit vitatták meg. A találkozón a regisztráltak száma 15 fő volt.

A három nagyrendezvény mellett az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Kőzettani Albizottsággal közösen egy online előadóülés valósult meg 2023. május 3-án, amely a Magyarhoni Földtani Társulat 175. éves évfordulóját ünneplő eseménysorozatához is kapcsolódott. Az előadóülésen 8 előadás hangzott el, a résztvevők száma 40 fő volt.

Geomatematikai és Számítástechnikai Szakosztály

A Magyarhoni Földtani Társulat Geomatematikai és Számítástechnikai Szakosztálya, az MTA Földtani Tudományos Bizottság Geomatematikai Albizottsága és az Alkalmazott Földtudományi Klaszter szervezésében egy nagyobb, személyes részvételű és két kisebb, online rendezvény valósult meg 2023-ban.

A 2023. április 21-én „Geomatematikai-, környezetinformatikai és energetikai modellek Magyarországon a 2020-as években” címmel az MTA székházának nagytermében, 40 fő részvételével megtartott előadói ülésen Geiger János a szakosztály történetét vázolta fel (<https://youtu.be/2ebRkUJWBoo?t=4967>), majd a hazai geomatematikai, geostatistikai és geoinformatikai kutatási trendek legújabb eredményeinek részletes bemutatására került sor. A rendezvény videófelvevételei elérhetők a MTA YouTube-csatornáján (délelőtti szekció: <https://www.youtube.com/watch?v=2ebRkUJWBoo>; délutáni szekció: <https://www.youtube.com/watch?v=gFQRCjZHHkc&t>).

2023. május 17-én Geomatek mindenkinek online kerekasztal beszélgetést tartottunk *AI a Földtudományokban – Barát vagy ellenség?* címmel. Bár a mesterségesintelligencia-módszerek használata az utóbbi években drámai mértékben megugrott, mégis kritikusan, szakmai hozzáértéssel kell kezelnünk a földtudományokba való adaptációjukat. Pedig a mesterséges intelligencia új perspektívákat nyithat a földtudományban, segítve az egyre növekvő adatmennyiségek hatékony, gyors kezelését és feldolgozását, a labormérések automatizációját és új ismeretek megszerzését. Viszont sosem nélkülözheti az emberi, szakmai kontrollt. Ezekről és más egyéb érdekes problémáról beszélgetett Szekrényi Péter infokommunikációs szakember, az Amtech Rendszerház Kft. ügyvezető igazgatója, Fedor Ferenc geológus mérnök, az Alkalmazott Földtudományi Klaszter elnöke és a Geochem Kft. ügyvezető igazgatója, valamint Székely Balázs geofizikus, az ELTE TTIK Földrajz- és Földtudományi Intézetének egyetemi docense.

2023. október 18-án ugyancsak Geomatek mindenkinek online vitadélután keretében Hatvani István, az ELKH Adatrepozitórium Platformba, a kutatási adatok biztonságos, digitális tárolására alkalmas adatkezelési felületbe engedett betekintést (<https://science-research-data.hu/>). Korvin Gábor pedig egy széné égett vacsorától a Simulated Annealing eljárás meggyorsításáig kalandos sétára vitte a résztvevőket a termodinamikai algoritmusok világába. Néhány kérdés, ami megvitatásra került: Arrhenius-egyenlet, szénhidrogén-maturáció (Lopatyin-index), Boltzmann–Gibbs-eloszlás, Simulated Annealing, az Ising-modell mágnesezettségének növekedése külső erőter hatására, a Rothmann-féle automatikus statikus korrekció és az ördög lépcsője (a Cantor-féle devil’s staircase).

Nyersanyagföldtani Szakosztály

A Nyersanyagföldtani Szakosztály 2023 folyamán – az előző években megkezdett hagyományokat folytatva – előadói ülést szervezett, melyet hibrid formában tartott meg. Tovább erősítette munkásságát az Év nyersanyaga programsorozat szervezése kapcsán, egyeztetéseket folytattak a Mérnökgeológiai Szakosztály elnökségével, közösen vitték véghez a jelölt-állítási, a kampány- és szavazási időszakot. Ez utóbbiban az Ásványtan–Kőzettan–Geokémiai és az Oktatási és Közművelődési Szakosztályokkal is együttműködtek. A novemberi Földtudományos forgatagon a szakosztály vállalta a 2024-es Év nyersanyagának, a rézércnek a bemutatását. Az év során óvodai és általános iskolai ismeretterjesztő programot is szerveztek, melynek tematikáját az Év nyersanyaga, az Év ásványa és az Év ősmaradványa köré építették fel. Tevékenységükkel így nemcsak a szakmai közönséget, de az ismeretterjesztést is szolgálták.

Oktatási és Közművelődési Szakosztály

A Lóczy Lajos Emlékplakett odaítélésére az OKSZ vezetősége tesz javaslatot, és a Semsey Andor Ifjúsági Emlékérem odaítélésre javaslatot tevő bizottság elnöke is az OKSZ elnöke. Az ezzel kapcsolatos feladatokat – a korábbi évekhez hasonlóan – elvégezték.

Két nagyrendezvény szervezésében vett részt a szakosztály, és az Év „ősványa” program szervezésében, lebonyolításában vállalt jelentős szerepet: egyéb nagyrendezvényekhez kapcsolódó programokkal (Madarak és Fák napja – Év fajai fesztivál, Múzeumok Éjszakája, Kutatók Éjszakája, Ásványbörzék...), rajzpályázat és vándorkiállítás szervezésével (rajz és fotó).

A nagyrendezvényeken kívül rajzpályázatot szerveztek *Kezedben a múlt* címmel általános iskolások számára. A rajzok digitálisan egy fotókiállítással közösen járták volna az ország természettudományi gyűjteménnyel rendelkező múzeumait, de idén ez az első állomásnál elakadt, Rudabányán töltötte az egész évet. A fotókiállítás a Lelkes Ásványbörzével közös szervezésben jött létre, ezt a Lelkes Ásványbörze finanszírozta.

A vezetőség tagjai nagyrészt közművelődési tevékenységeket is folytatnak, ahol mindenki képviselte a szakosztályt.

Őslénytani és Rétegtani Szakosztály

A szakosztály egyetlen, ám igen fontos rendezvénye a Magyar Őslénytani Vándorgyűlés volt, melyet 2023. május 18–20. között, immár 27. alkalommal rendezett meg.

Ezúttal a Mecsekben Pécsvárad adott otthont az előadási napoknak, a rendezvény színhelye a Pécsvárad Vár és István Király Szálló volt. A konferenciához kapcsolódó, egynapos buszos terepbejárás ezúttal a Pécs-Danitzpuszta – Feked – Zengővárkony Mészkemencék – Óbányai-völgy útvonalon történt. A terület sajátosságai miatt a terepi programban mezozoos és kainozoos lelőhelyek megtekintése is szerepelt, külön kiemelve a legújabb rétegtani eredményeket, melyekről Sebe Krisztina, Magyar Imre, Bujtor László, Galács András és Szabó Márton írtak kirándulásvezetőt a konferencia 56 oldalas kiadványába.

A résztvevők száma évről évre fluktuál, de sajnos csökkenő tendenciát mutat: idén 59 fő 21 hazai és két külföldi intézmény képviselőjében vett részt a rendezvényen, illetve mutatta be az elmúlt év legérdekesebb őslénytani eredményeit. A rendezvény szakmai vendége volt Prof. Jörg Mutterlose német kolléga, aki egy félórás keynote előadásban beszélt a mészvázú nannoplankton földtörténeti szerepéről. A rendezvényhez ebben az évben is kapcsolódott egy ismeretterjesztő program, melynek keretében Ősi Attila tartott előadást a Mecsek és Villányi-hegység őshüllőiről. A program nagy sikert aratott, mintegy 40 érdeklődő vett részt rajta. A konferencián a hagyományoknak megfelelően az első és harmadik napon hangzottak el szakmai előadások: a kollégák összesen hat szekcióban 30 előadást tartottak és 8 posztert mutattak be. A változatos program során a paleontológiai gyűjtési módszerek szerepétől a „rémségek kicsiny tárán” át a triász radiolária-közösségek dinamikájáig ismerhettük meg az aktuális eredményeket. Külön öröm, hogy a rendezvényen mutatták be a Magyarország litosztratigráfiai egységeinek leírását, az „új Kék könyv” legújabb kiadását is. Az egyre szűkülő létszám miatt – a korábbi évek szokásának megfelelően – csak két kategóriában díjazták a hallgatókat a legjobb BSc–MSc előadás vagy poszter, valamint a legjobb PhD előadás vagy poszter bemutatásáért. Az első kategória első helyezettje Kicsi Anna-Réka, második helyezettje Szegszárdi Máté lett. PhD-kategóriában az első díjat Magyar János, a másodikat Botka Dániel kapták. A második este a vezetőség rövid megbeszélést tartott, értékelte az elmúlt öt év tapasztalatait, valamint javaslatok hangzottak el a következő évi vándorgyűléssel kapcsolatban is.

A Magyar Őslénytani Vándorgyűlés szervezői 27 éve rendületlenül elkötelezettek a hagyományok ápolása mellett; így a fiatal generáció tagjai és a pályakezdők segítséget, ötleteket és szakmai támogatást kapnak a tapasztaltabb kollégáktól. A szervezők ezúton is köszönik a Magyarhoni Földtani Társulat, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Magyar Természettudományi Múzeum támogatását.

Az idei vándorgyűlés időpontja 2024. május 30. – június 1. lesz, helyszíne a Noszvaj melletti Mátyus Udvarház. Idén esedékes a háromévente lebonyolítandó szakosztályi vezetőségválasztás is. Hat év után az elnök és a titkár is leköszön posztjáról, ezért a szavazás érvényessége érdekében minél több tag személyes részvételére számítanak idén Noszvajon!

ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály

A szakosztály vezetése folytatta az előző évben megkezdett aktív munkát, több tudományos és ismeretterjesztő előadóülést is rendeztek. Ezeket zömmel az online térben szervezték, hiszen egyrészt a szakosztály tagsága az országban nagyon szétszórtnak él, másrészt a dolgozó tagok időbeosztása nagyon leszűkíti a megfelelő időpontok listáját.

2023 nyarán létrehozták tudománynépszerűsítő újdonságként a ProGEO podcastadást, melyben ismeretterjesztő célú beszélgetéseket adnak közre a földtudományi örökségvédelem szakterületéről. Egy rövid őszi kényszerszünetet követően folytatni fogják a beszélgetések havi rendszerességű közzétételét.

Továbbra is aktívan zajlanak az Országos Geotóp Adatbázis előkészítő munkálatai. Ehhez kapcsolódóan Pál Márton szakosztálytitkár egy ÚNKP-pályázatot nyert el, melyben a 2023/24-es tanévben az adatbázis adatstruktúrájának és informatikai keretrendszerének elkészítését vállalta. Így megkezdődhet az eddigi eredmények (korábbi projektek, geoparki, hallgatói és pályázati munkák) beépítése egy egységes térinformatika alapú rendszerbe.

Talán az év legjelentősebb rendezvénye az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia X. osztályának szervezésében *A Földtudományi Sokféleség Világnapja* című, immár második alkalommal megrendezett akadémiai előadóülés volt. A földtudományi sokféleség napja mint az UNESCO által 2021-ben támogatást nyert, és idén másodsor megünnepeelt kezdeményezés lehetőséget teremt arra, hogy a törvényhozók, a helyi irányítók és főleg a laikus közönség figyelmét felhívják a Föld természeti értékeire, a felszínformák esztétikai szépségeire, kialakulásuk folyamatának különlegességeire és érdekességeire, valamint megőrzésük fontosságára.

Szintén október elején rendezték meg nagy érdeklődés mellett a Geotóp Napot a Földtudományi Sokféleség Világnapjához kapcsolódóan. A szakosztály bemutatkozási felkérést kapott a Geopark Magyar Nemzeti Bizottság ülésén, amelyre december 6-án került sor. A bizottság tagjai betekintést nyertek a szakosztály működésébe, programjaiba, emellett szó esett az együttműködési lehetőségekről is.

Novemberben Horváth Gergely tiszteleti elnök bemutatta a szakosztály és a nemzetközi ProGEO szervezet történetét a Stefánia úti, egykori MÁFI-székházban rendezett MFT 175 előadóülésen.

Egy másik újdonság és a nemzetközi porondon való előrelépés a „1st Online ProGEO Seminar on Geodiversity and Geoheritage” megrendezése. Ennek előzménye, hogy Pál Márton szakosztálytitkár és Hajdú Edina tagtárs 2023 októberében részt vett a nemzetközi ProGEO szervezet szimpóziumán és tisztújításán. A rendezvényen kiváló alkalom nyílt nemzetközi kapcsolatépítésre. Ennek eredményeképp több nemzetközileg is elismert, a témában dolgozó kutatót felkértek arra, hogy online szemináriumok során adjanak elő kutatási témáikkal kapcsolatban. Az első alkalom nagy sikerrel zárult, melynek felvételét a többi üléshez hasonlóan közzétették YouTube-csatornájukon.

A következő évi tervek között szerepel nemcsak az előadóülések további havonkénti megrendezése, hanem ezek nemzetközi jellegének növelése is. Tudománynépszerűsítő újdonságként folytatják a ProGEO-s podcastadást is, amelyben továbbra is a földtudományi örökségvédelem hazai képviselőivel kívánnak beszélgetéseket közölni. A tervek szerint ismét megszervezik a Földtudományi Sokféleség Világnapjához kapcsolódó rendezvényüket az Akadémián. Tavaly kezdték el,

de a jövőben is szeretnék az összes előadói ülést rögzíteni és online közzétenni avégett, hogy több érdeklődőhöz is eljussanak tartalmaik. Ennek felületül a szakosztály YouTube-csatornája és Facebook-profilja szolgál.

Tudománytörténeti Szakosztály

A Tudománytörténeti Szakosztály hagyományosan több, szám szerint nyolc előadói ülést szervezett. Ezekben bemutatott három új könyvet; a résztvevők megismerkedhettek például Pathi Nagy Sámuellel, a jénai Ásványtani Társaság magyar titkárával, betekintést nyerhettek a szeghalmi variszkuszi aljzat kőzetvilágába, és megemlékeztek a 125 éve született Hermann Margit petrográfusról.

Ifjúsági Bizottság

Az Ifjúsági Bizottság vezetősége az év során két ülést tartott, ahol összesen négy új tagot választott be Pintér Nóra, Borbás Zita, Salamon Botond és Soós Balázs személyében. Idén is részt vettek az évente megrendezésre kerülő Ifjú Szakemberek Ankétjának a szervezésében és levezénylésében. A bizottság 2023. szeptember 8-án részt vett a salgóbányai megemlékezésen és vidéfalvai koszorúzáson is a társulat alapításának 175. évfordulóján. Az alapításra emlékező ünnepi előadói ülésen 2023. november 22-én az Ifjúsági Bizottság elmúlt éveiről és programjairól tartott előadást Vári Tamás Zsolt. Az események szervezésében november és december között közösen vettek részt szegedi és budapesti Student Chapterekkel.

2023. március 31. és április 1. között rendezték meg az 53. Ifjú Szakemberek Ankétját Nagybörzsönyben a Magyar Geofizikusok Egyesülete és a Magyarhoni Földtani Társulat közös szervezésében. A 35 szóbeli előadás mellett 20 posztert is bemutatottak a rendezvényen. A hat tagú szakmai zsűrinek nehéz dolga volt, amikor a díjak odaítéléséről kellett dönteni, hiszen színvonalas szakmai előadások hangzottak el, és jobbnál jobb poszterek kerültek bemutatásra. A gyakorlati, elméleti és poszter kategóriák díjain kívül az első előadó díja, a közönségdíj, továbbá az egyesületi díjak mellett a szponzorok által felajánlott különdíjak is gazdára találtak. Összesen 25 díjat osztottak ki. A rendezvényen résztvevők teljes létszáma 77 fő volt.

2023. október 20-án az Ifjúsági Bizottság egy fúráslátogatást szervezett Forráskút mellé, ahol a 16 résztvevő megismerkedhetett a fúróberendezések működési elvével, és bepillantott a mud-loggerek munkájába. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel közösen szervezték, támogató a MOL Nyrt. volt.

2023. november 4–5. között egy geofizikai térképező terepgyakorlatot tartottak az Esztergom–Dorogi-medencében, ahol a geofizika iránt érdeklődő hallgatók betekintheztek a terepi geofizika alkalmazásának világába. A mérések célja a vető- és aljzat kutatás, illetve a vízáradó réteg megtalálása volt Pilisszentkereszt környékén vertikális elektromos szondázás és multielektrodás szelvényezés segítségével. A 12 résztvevő szállása Dobokógőn, az Eötvös Loránd Menedékházban volt. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az ELTE SEG SC-vel közösen szervezték, támogató a MOL Nyrt. és az SZTFH volt.

2023. november 8–15. között DK-Spanyolországban, Andalúziában szerveztek egy szerkezetföldtani térképező terepgyakorlatot. Az első nap a Huércal–Overa-medencében vizsgáltak üledékes szerkezeteket Santopétar és Almajalejo környékén. A második napon a Huércal–Overa Basin melletti, Lubrín és Bédar környéki metamorf aljzat kibukkanásokkal és szerkezeti jegyeikkel, deformációikkal ismerkedtek meg. A harmadik nap reggelén Lubrín környékén a metamorf aljzati kibúvásokat figyelték meg, majd délután a Sorbas-medencében zátonymészövet és progradációt, gipszfalat (messinai sókrízis) és más szerkezeti és üledékes struktúrákat szemléltek meg. A negyedik nap a Tabernas-medencében és a Tabernas-sivatagban nézték meg a Gordo megabedtet (tortoni turbidit sorozat) és az alluvial fan delta üledékeket, majd Turillasnál (Sierra Alhambilla) néztek le a Tabernas-medencére, és vizsgálták a domborzatot. Az ötödik napon a Sierra Nevada északkeleti (La Calahorra és Ferreira környéke), majd délkeleti (Bayárcal és Guarros környéke) részeit vizsgálták, illetve elértek a túra csúcsára, a 2000 m tengerszint feletti magasságba (Puerto de la Ragua). A hatodik napon az Almería–Níjar-medencét fedezték fel, ahol megnézték a Crater del Hoyazót, a Carboneras vetőt (La Serrata) és a Cabo de Gata neogén vulkanitjait (Playa del Mónico, Los Escullos, El Playazo de Rodalquiar). Az utolsó nap a következő helyeket látogatták meg: Playa de los Muertos, Mirador de la Granatilla és a „szivárvány” névre hallgató Túnel de la Espina. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az AAPG ELTE SC-vel közösen szervezték, a 15 résztvevőt a MOL Nyrt. támogatta.

2023. december 15-én Szegeden, az SZTE TTIK Földrajzi és Földtudományi Intézetében Vári Tamás Zsolt beszélt az AAPG Szeged Student Chapterről és a spanyolországi terepgyakorlatról, majd Polyák Ábel, Mucsi Balázs és Bodor Bálint mutatták be a Betikai-kordillerák geodinamikai fejlődését. A szénhidrogénipar aktualitásaiba Bada Gábor (Aspect/HHE/TDE cégcsoport) vezette be a 35 érdeklődőt, majd Luqman Hasan (PhD hallgató, SZTE) és Tóth Péter (O&G Development Central Ltd.) adtak elő a kútúrások témakörében. Legvégül Csizmeg János (UkrGasVydobuvannya) tartott előadást általánosan a student chapterekről és adott tanácsot a fiataloknak az iparba és akadémiaiba lépés előnyeiről-hátrányairól. Főszervező az AAPG Szeged SC volt, támogató a MOL Nyrt.

Az Ifjúsági Bizottság nagyrendezvénye, a XII. Kárpát-medencei Összegytemi terepgyakorlat 2023. augusztus 9–13. között került megrendezésre a Bakony–Balaton-felvidéken. A 11 résztvevőt a Magyarhoni Földtani Társulat, a Zábrák Kft., az MS Energy, a Geomega Kft., a Hantken Miksa Alapítvány, a Papp Simon Alapítvány, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park, az ELUSCSEG (Eötvös Loránd University Student Chapter of Society of Economic Geologists) támogatta.

A társulat 2023. évi kiemelkedő eredményei

- Szakmai szempontból a társulat a pandémia előtti időszakhoz hasonlóan tartalmas és sokszínű évet tudhat maga mögött. Kiemelkedő sikerrel zárult az alapítás 175. évfordulója alkalmából rendezett előadóülés. Az Elnökség, a szakosztályok és területi szervezetek egyéb évfordulós rendezvényei mind hozzájárultak ahhoz, hogy méltóképpen ünnepeljük társulatunk elmúlt 175 évét.

- Három EFG-projekt (ROBOMINERS, CRM GEOTHERMAL, CEEGS), 4 hazai pályázat (2 Magyar Tudományos Akadémia, valamint 2 Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal) feladatait sikerült elvégezni.

- A társulat öt központi rendezvényén több mint 4200 fő; a szakosztályok és területi szervezetek előadóülésein, terepbejárásain, online fórumain és egyéb rendezvényein közel 3000 fő vett részt. A felsorolt adatokat összegezve, a társulat 2023-as, részben online rendezvényein több mint 7000 érdeklődő volt jelen. Ehhez csatlakozik még sok ezer nem szakmabeli érdeklődő, akik olyan tematikus napokon, éjszakákon és sokadalmakon vettek részt, ahol szakosztályaink vagy területi szervezeteink (elsősorban az Oktatási és Közművelődési Szakosztály) és tagtársaink tartottak előadásokat, bemutatókat vagy terepbejárásokat.

- A *Földtani Közlöny* 4 száma kiváló minőségben, színvonalas cikkekkel jelent meg. Köszönet illeti a cikkek szerzőt, lektorait, a főszerkesztőt és a szerkesztőbizottság tagjait.

- A társulat honlapja, a *Földtani Közlöny* honlapja, továbbá az „EU H2020 projektek”, a „Geotóp Nap”, a „Gyűjthető múlt”, a „Földtani örökbefogadás” és az „Év ásványkincse” honlapok önálló oldalainak gondozása is folyamatosan zajlik.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani a területi szervezetek, a szakosztályok és a bizottságok elnökeinek, titkárainak és tagjainak, az önkéntes tevékenységet végző tagtársainknak, valamint a titkárság dolgozóinak 2023-ban elvégzett munkájukért, amelyek eredményeként társulatunk fennállásának 175. évfordulóját sokszínű és változatos programokkal tudtuk megünnepelni.

Végezetül hazánk egyik legrégebbi, patinás, szakmai civil szervezetének első női főtitkáráként végzett tevékenységem befejezésével szeretném megköszönni mindenkinek az együtt töltött, elmúlt hat évet.

Budapest, 2024. március 8.

Babinszki Edit s.k.
főtitkár

A Magyarhoni Földtani Társulat mint közhasznú szervezet 2023. évi tevékenységéről szóló KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLETE

1. Közhasznú szervezet azonosító adatai	
név: Magyarhoni Földtani Társulat	
székhely: 1015 Budapest, Csalogány u. 12. I/1.	
bejegyző határozat száma: 6. Pk.60440/1	
nyilvántartási szám: 01-02-0000411	
képviselő neve: M. Tóth Tivadar	
2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása	
<p>A Társulat célja a földtan és rokontudományai művelésével foglalkozó szakemberek összefogása, a kutatási eredmények bemutatása, terjesztése, a kutatási tevékenység elősegítése, a tudományos és gyakorlati továbbképzés segítése. A földtani kutatásokhoz és bányászathoz kapcsolódó kulturális örökség ápolása, megőrzésének elősegítése.</p> <p>Közhasznú tevékenységei: tudományos tevékenység, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, a természetvédelmi, környezetvédelmi, valamint a kulturális örökség megővására irányuló tevékenység. A 2023-as év a társulat alapításának 175 éves évfordulójára koncentrált, aminek keretében országot és szakterületeket lefedő programsorozatot tartottunk. Megemlékező kirándulást és koszorúzást szerveztünk az alapítás helyszínére a mai Szlovákia területére eső Videdfálvára, egész napos tudomány ünnepi előadónapon foglaltuk össze valamennyi szakosztályunk elmúlt 25 évének legfontosabb tudományos eredményeit és országos konferenciákat és ismeretterjesztő rendezvényeket tartottunk.</p>	
3. a) Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként) közhasznú tevékenység megnevezése: Ismeretterjesztés:	
<p>Az „Év ásványa”, „Év ősmaradványa” ismeretterjesztő program folytatásaként országos rajzpályázat általános iskolásoknak, és számos ismeretterjesztő rendezvény országos zerte. Geotóp napok (környezetvédelmi érzékenyítő geotúrák az ország különböző helyszínein) október folyamán, valamint a geodiverzitási nap megszervezése október 6-án.</p> <p>Földtudományos forgatag hibrid megrendezése Dr. Greinstetter Balázs helyettes államtitkár fővédnöksége alatt. Fennállásunk 175. évfordulója alkalmából egész napos előadói szervezése, melyen a Geoparkok, geotúrák és a ProGeo Szakosztály is bemutatkozott. ProGeo Szakosztály előadói ülései: 02. 16; 11. 23.</p>	
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:	1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről 19. § A földtani természeti értékek általános védelme
a közhasznú tevékenység célcsoportja:	Szakemberek, érdeklődő laikusok, családok, iskolai tancsoportok
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:	Kb. 25 000
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:	Szemléletformálás. A földtani környezet sérülékenységeinek és védelmének, az ásványi nyersanyagok értékének, társadalmi jelentőségének bemutatása, Magyarország földtani értékeinek bemutatása
b) közhasznú tevékenység megnevezése: Oktatás, továbbképzés: XII. Összegytemi terepgyakorlat szervezése az esélyegyenlőség-teremtés jegyében valamennyi hazai és határon túli magyar nyelvű felsőoktatási intézmény geológus hallgatói számára. Ifjúsági Bizottság mentorprogramja, 2022. 12. 08	
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:	2011. évi CCIV törvény a nemzeti felsőoktatásról 15. § A felsőfokú végzettségi szint és a szakképzettség
a közhasznú tevékenység célcsoportja:	Egyetemi hallgatók, doktoranduszok, fiatal szakemberek, középiskolás diákok, általános iskolások és az élethosszig tartó tanulás jegyében idősök
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:	Kb. 500
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:	Egyetemi hallgatók, fiatal szakemberek felkészítése a versenyképes munkavállalásra, szakmai utánpótlás-nevelés
c) közhasznú tevékenység megnevezése: kutatási eredmények bemutatására szervezett rendezvények, konferenciák, területi szervezetek, szakosztályok előadói ülései, terepbejárások: 41 rendezvényt tartottunk ebből 4 több napos terepbejárást is tartalmazó szakmai konferencia. 1 külföldi és 4 hazai 1 napos terepbejárás és 23 (többségében hibrid) előadói ülést pl.: Mesterséges intelligencia szerepéről a geomatematikában, a Litoszféra metasomatózisáról, az elérhető adatdepozitriumokról, A legutóbbi 2,6 millió év klímaváltozásairól és ultramafikus földtani rendszerekről	
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:	2004. évi CXXXIV törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról. 4. § alap kutatás, alkalmazott kutatás
a közhasznú tevékenység célcsoportja:	Hazai és külföldi földtudományi szakemberek, egyetemi hallgatók
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:	Kb. 1200
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:	Alap- és alkalmazott kutatások tudományos eredményeinek közzététele előadások formájában, a konferenciák absztraktköteteinek publikálása, illetve <i>Földtani Közlöny</i> tudományos folyóirat megjelentetése és terjesztése.

4. Közhasznú tevékenység bevételei		
Vagyonelem megnevezése	Előző év	Tárgyév
Közhasznú támogatások	12786	7098
Közhasznú tevékenység bevételei	4722	3666
Tagdíjak, egyéb bevételek	6574	6732
5. Cél szerinti juttatások kimutatása		
Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Egyetemisták, fiatal szakemberek konferencia részvétele, illetve szakmai útjának támogatása	175	313
Földtani és geofizikus Vándorgyűlés támogatása	0	0
Alapítványok támogatása	0	0
6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás		
Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	0	0
	0	0
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:	0	0
7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók		
Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	24 422	17 998
ebből:		
C. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	560	588
D. közszolgáltatási bevétel		
E. normatív támogatás		
F. az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	23 862	17 410
H. Összes ráfordítás (kiadás)	23 725	23 929
I. ebből személyi jellegű ráfordítás	12 162	12 005
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	20 616	16 236
K. Adózott eredmény	697	-5931
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
Erőforrás-ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2 > 1.000.000,- Ft] ¹	Igen	Igen
Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2≥0] ²	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)≥0,25] ³	Igen	Igen
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) [(C1+C2)/(G1+G2)≥0,02] ⁴	Igen	Igen
Ectv. 32. § (5) b) [(J1+J2)/(H1+H2)≥0,5] ⁵	Igen	Igen
Ectv. 32. § (5) c) [(L1+L2)/2≥10 fő] ⁶	Nem	Nem

¹a szervezet átlagos éves bevétele meghaladja az 1 millió forintot

²a két év egybeszámított adózott eredménye nem negatív

³a személyi jellegű ráfordítások – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembe vétele nélkül – eléri az összes ráfordítás negyedét

⁴a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából befolyó összeg eléri a korrigált bevétel kettő százalékát

⁵a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét két év átlagában

⁶a közhasznú tevékenység ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti, a vonatkozó (2005. LXXXVIII. tv.-nek megfelelően).

Budapest, 2024. április 17.

Dr. M. Tóth Tivadar
elnök